

Folketingets Kirkeudvalg

Kirkeministeriet
Frederiksholms Kanal 21
Postboks 2123
1015 København K
www.km.dk

Telefon 3392 3390
Telefax 3392 3913
e-post km@km.dk

Dokument nr. 307322
Dato: 13. november 2006

Kirkeudvalget har ved brev af 3. november 2006 bedt om kirkeministerens besvarelse af spørgsmål 4 vedrørende L 27, Forslag til lov om ændring af lov om folkekirkens økonomi, lov om menighedsråd, lov om folkekirkens kirkebygninger og kirkegårde og forskellige andre love (budgetlægning for kirke og præstegårdskasserne, ændret sammensætning og opgaver for stiftsøvrigheden, aflastning af provsten for administrative opgaver m.v.).

”Ministeren bedes kommentere henvendelsen af 19. oktober 2006 fra Græsted og Gilleleje Menighedsråd, jf. L 27 – bilag 5.”

Svar:

§ 4 og § 17

Det følger af lov om folkekirkens økonomi, at det er provstiudvalgene, som fastsætter ligningsbeløbet for det kommende år, og at det er kommunalbestyrelserne, som fastsætter ligningsprocenten.

Det følger derfor allerede af økonomiloven, at kommunerne er forpligtet til at vedtage en ligningsprocent, som sikrer, at det af provstiudvalget fastsatte ligningsbeløb bliver opkrævet.

Det er ikke tilladt for kommunerne bevidst at budgettere med underskud på mellemregningskontoen ved at fastsætte en mindre procentsats end nødvendigt, hvilket er præciseret overfor samtlige kommuner og provstiudvalg i en skrivelse af 14. december 2005 fra Kirkeministeriet. Brevet er vedlagt som bilag.

I den kommunale budgetproces skal kommunen beslutte, om udskrivningsgrundlaget skal være det af staten udmeldte og garanterede, eller om kommunen ønsker at beregne udskrivningsgrundlaget selv.

Såfremt kommunen vælger modellen med selvbudgetteret udskrivningsgrundlag, kan der i disse tilfælde imidlertid opstå et underskud på mellemregningskontoen, selv om dette ikke har været hensigten.

Jeg har derfor ikke kunnet forstå, hvis provstiudvalget ikke har fået de ønskede oplysninger om mellemregningskontoen. Det følger af almindelige forvaltningsretlige principper, at en myndighed skal stille de nødvendige op-

lysninger til rådighed for, at en anden myndighed skal kunne løses sine opgaver.

Det er forudsætningen for den valgte kompetencefordeling mellem kommunalbestyrelse og provstiudvalg, at provstiudvalget har alle relevante økonomiske oplysninger til rådighed, inden beslutning om ligningsbeløbet træffes. Saldi på mellemregningskontiene er i den sammenhæng helt centrale. I økonomiloven er det da også anført, at overskud på mellemregningskontoen ved regnskabsårets afslutning skal anvendes til nedbringelse af det følgende års ligning.

På denne baggrund har jeg rettet forespørgsel til det pågældende provstiudvalg. Svaret vedlægges som bilag.

Det er herefter min vurdering, at der ikke er grundlag for at ændre i § 4 og §17 i lov om folkekirkens økonomi, men jeg vil sørge for, at der bliver gjort opmærksom på denne problemstilling i forbindelse med Kirkeministeriets udmelding af landskirkeskatten til kommunerne.

Provstiudvalgets ansvar og opgaver

I lov om folkekirkens kirkebygninger og kirkegårde er der fastsat et eksternt periodisk tilsyn med kirkebygninger og kirkegårde, hvori der deltager en bygningsagkyndig person, som er valgt af provstiudvalget. Synet har til formål at skabe det fornødne grundlag for provstiudvalgets prioritering af anlægsbevillingerne. Et andet formål med synet er at føre et overordnet tilsyn med kirkebygninger og kirkegårde, som er en fælles arv for folkekirken.

Efter L 27 vil provsten fortsat have ansvaret for synet, men kan vælge at lade selve synsforretningen forestå af provstiets bygningsagkyndige. Tidsintervallet ændres også, således at synet fremover afholdes mindst hvert 4 år. I forbindelse med høringen over lovforslaget har langt de fleste høringsparter tilkendegivet, at dette vil være et fornuftigt interval.

Det er min opfattelse, at ansvaret for vedligeholdelsen af kirker og kirkegårde først og fremmest skal påhvile det lokale menighedsråd og dermed være et lokalt ansvar.

På denne baggrund er det min vurdering, at der med den gældende ordning og de ændringer, der følger af L 27, er et tilstrækkelig tilsyn med folkekirkens bygninger og kirkegårde.

Konstituering af provstiudvalg og menighedsråd

Et provstiudvalg vælger på det konstituerende møde ved en skriftlig afstemning en formand af sin midte.

Valget af formand er således et resultat af en demokratisk afstemning. Det er det enkelte provstiudvalgs ansvar, hvem der vælges til formand. Valg af formand har alene virkning for udvalgets funktionsperiode.

I betænkning 1477 om Opgaver i sogn, provsti og stift er det på side 105 anført:

”Det bemærkes i den forbindelse, at provsten ikke behøver at være formand for provstiudvalget, og at tendensen i dag er, at der et stigende antal steder vælges formand blandt de valgte medlemmer af provstiudvalget. Der er således i dag 18 provstiudvalg, hvor formanden er valgt blandt de valgte medlemmer. Arbejdsgruppen finder, at denne udvikling af demokratiske grunde er positiv.”

Jeg kan fuldt ud tilslutte mig disse bemærkninger.

Det følger derimod af menighedsrådsloven, at et menighedsråd vælger sin formand blandt de valgte medlemmer. På dette område er retstilstanden således allerede som ønsket af de to menighedsråd.

Jeg ser derfor ingen behov for at ændre på den gældende ordning og jeg har i øvrigt stor tiltro til de lokale menighedsråd og provstiudvalg og deres forvaltning af den demokratiske proces.

Provstiudvalgenes budget og regnskab

Regeringen har den 28. september 2006 nedsat et udvalg, der skal give den lokale del af folkekirkens økonomi et serviceeftersyn. Udvalgets arbejde skal føre til, at menighedsrådene får nogle redskaber til at kunne prioritere de udgifter, der har størst betydning for det lokale kirkelige liv.

I kommissoriets tredje emne ”Decentralisering og gennemsigtighed”, punkt 3 fremgår, at udvalget skal se på ”Hvordan kan man forbedre grundlaget for forvaltningsrevisionen af de lokale kasser”. Heri indgår kritisk revision af provstiudvalgskasserne.

Bertel Haarder

/

Lise Marianne Hjort